

Aktywny rodzic

Od dnia 1 października 2024 r. będzie obowiązywała ustawa o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka „**Aktywny rodzic**”. Uchyła ona ustawę z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. z 2023 r. poz. 883). Ustawa „*Aktywny rodzic*” wprowadza trzy nowe świadczenia dla rodziców wychowujących małe dzieci:

- świadczenie „*Aktywni rodzice w pracy*” - nowe,
- świadczenie „*Aktywnie w żłobku*” - zastępuje dofinansowanie do żłobka,
- świadczenie „*Aktywnie w domu*” - zastępuje Rodzinny Kapitał Opiekuńczy.

Świadczenie „**Aktywnie w żłobku**” będzie przysługiwało wszystkim 327 dzieciom w Żłobku Miejskim w Suwałkach. Zastąpi ono obecnie funkcjonujące dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, przysługujące w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie i będzie przysługiwało w wysokości:

1. do 1500 złotych miesięcznie na dziecko,
  2. do 1900 złotych miesięcznie – jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:
    - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz
    - konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- nie więcej jednak niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Do tej opłaty nie wlicza się opłaty za wyżywienie.

Świadczenie przysługuje bez względu na dochód w rodzinie.

Wniosek o ww. świadczenie może złożyć:

1. rodzic (matka albo ojciec),
2. opiekun prawny,
3. osoba, której sąd powierzył opiekę nad dzieckiem, w szczególności:
  - rodzic zastępczy,
  - osoba prowadząca rodzinny dom dziecka,
  - osoba sprawująca pieczę bieżącą nad dzieckiem powierzoną orzeczeniem sądu,
  - osoba, która wystąpiła do sądu o przysposobienie dziecka i sąd powierzył jej opiekę do czasu zakończenia procesu adopcji,
  - dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
  - opiekun tymczasowym (w przypadku obywateli Ukrainy).

Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną, kwotę świadczenia ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy świadczenia. Nie może to być więcej niż wysokość przypadającej na danego rodzica miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Od świadczenia nie pobiera się:

- zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych,
- składek na ubezpieczenia społeczne,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Świadczenie nie podlega egzekucji administracyjnej i komorniczej.

Świadczenie to przysługuje na dzieci uczęszczające do żłobka, klubu dziecięcego (znajdującego się w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych) lub objęte opieką dziennego opiekuna (znajdującego się w wykazie dziennych opiekunów). Obejmuje również obywateli Ukrainy ze statusem UKR, którzy przebywali na terenie Polski nieprzerwanie przez co najmniej 365 dni.

Informacje o okresie uczęszczania dziecka do placówki oraz kwocie miesięcznej opłaty za placówkę ZUS pozyskuje elektronicznie z rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów prowadzonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) oraz zasilanego danymi co miesiąc przez placówki.

Wniosek o świadczenie „*Aktywnie w żłobku*” można złożyć najwcześniej w dniu, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka lub klubu dziecięcego albo trafi pod opiekę dziennego opiekuna. Nie ma początkowego wieku dziecka, od którego przysługiwałoby świadczenie. Warunkiem jest uczęszczanie dziecka do placówki i potwierdzenie tego w rejestrze żłobków albo w wykazie dziennych opiekunów.

Świadczenie przysługuje do końca roku szkolnego, w którym dziecko skończy 3 lata, a gdy objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym jest niemożliwe lub utrudnione – do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 4 lata.

Jeśli rodzic ma przyznane dofinansowanie do żłobka na okres po 30 września 2024 r., a chce otrzymać świadczenie „*Aktywnie w żłobku*”, powinien złożyć po tym dniu wniosek o ww. świadczenie. W takiej sytuacji zostanie uchylone prawo do dofinansowania do żłobka, które wynosi 400 zł miesięcznie. W zamian, jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu 3 miesięcy od 1 października 2024 r., zostanie przyznane świadczenie „*Aktywnie w żłobku*”, które wynosi do 1 500 zł miesięcznie lub do 1 900 zł na dziecko, które ma stosowane orzeczenie o niepełnosprawności, od 1 października 2024 r. Jeśli wniosek zostanie złożony później, świadczenie zostanie przyznane od miesiąca złożenia wniosku.

Świadczenie „*Aktywnie w żłobku*” nie jest wypłacane rodzicowi/opiekunowi dziecka. Przekazywane będzie na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub zatrudniającego dziennego opiekuna do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Gdy świadczenie zostało już wypłacone, a w danym miesiącu zmieniła się wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, różnica jest rozliczana w wypłacie za kolejny miesiąc.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli na to samo dziecko za dany miesiąc:

- przyznano świadczenie „*Aktywni rodzice w pracy*”,
- przyznano świadczenie „*Aktywnie w domu*”.

Świadczenie aktywnie w żłobku nie przysługuje również wtedy, kiedy opłata za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna jest wyższa niż ustawowo określony maksymalny koszt pobytu dziecka w takiej placówce. Od 1 października 2024 r. do 31 marca 2025 r. limit ten wynosi 2200 zł.

Wnioski o nowe świadczenia będzie można składać do ZUS, wyłącznie w formie elektronicznej, od 1 października 2024 r.

ZUS nie rozpatrzy wniosków złożonych w formie papierowej.

Do wniosku należy dołączyć:

1. Rodzice z opieką naprzemienną:
  - prawomocne orzeczenie sądu potwierdzające opiekę naprzemienną.
2. Opiekun faktyczny:
  - zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka – zaświadczenie to musi zawierać datę wystąpienia do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka oraz
  - oświadczenie o dacie przyjęcia dziecka na wychowanie.
3. Opiekun prawny (osoba, która wystąpiła do sądu o przysposobienie dziecka i sąd powierzył jej opiekę do czasu zakończenia procesu adopcji):
  - orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekunem prawnym dziecka.
4. Osoba sprawująca pieczę zastępczą (rodzic zastępczy; osoba prowadząca rodzinny dom dziecka; dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego):
  - zaświadczenie powiatowego centrum pomocy rodzinie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, wraz z datą umieszczenia w pieczy.

Prawo do świadczenia „*Aktywnie w żłobku*” ustalane jest od miesiąca:

- w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub będzie pod opieką dziennego opiekuna,
- w którym dziecko zaczęło uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna – jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu 2 miesięcy od tej daty,
- od 1 października 2024 r. – jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu 3 miesięcy od tej daty (daty wejścia w życie ustawy).

Przykład

12 grudnia 2025 r. ojciec złożył wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku na córkę, która chodzi do żłobka od 1 października 2025 r. Ojcu przysługuje świadczenie od 1 grudnia 2025 r., czyli od miesiąca, w którym złożył wniosek. Gdyby ojciec złożył

wniosek do 1 grudnia 2025 r., świadczenie to przysługiwałoby mu od 1 października 2025 r., czyli od dnia, w którym córka zaczęła chodzić do żłobka.

Przykład

7 stycznia 2025 r. matka złożyła wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku na syna, który chodzi do żłobka od 2 września 2024 r. Świadczenie przyznamy od 1 stycznia 2025 r., czyli od miesiąca, w którym złożyła wniosek. Gdyby matka złożyła wniosek o świadczenie w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, czyli do 1 stycznia 2025 r., wtedy świadczenie przysługiwałoby jej od października 2024 r.

Przykład

12 grudnia 2024 r. ojciec złożył wniosek o świadczenie aktywnie w żłobku na córkę, która chodzi do żłobka od 7 października 2024 r. Czyli po 2 miesiącach, od kiedy córka zaczęła chodzić do żłobka, ale w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie w ustawy (1 października 2024 r.). W takim przypadku ojcu przysługuje świadczenie od 7 października 2024 r.

Informacja o przyznaniu świadczenia zostanie przekazana na konto wnioskodawcy na PUE ZUS.

Cała korespondencja w sprawie programu Aktywny Rodzic prowadzona będzie przez PUE ZUS. Informacja o tym, że na PUE czekają pisma w sprawie świadczenia, może też zostać przesłana w wiadomości e-mail lub SMS – jeśli we wniosku zostanie podany adres e-mail lub numer telefonu.

Jeśli wniosek nie będzie wypełniony poprawnie, ZUS poprosi o jego poprawienie w ciągu 14 dni.

Jeśli wymagane dokumenty nie zostaną złożone, ZUS poprosi o ich dostarczenie i wyznaczy termin od 14 do 30 dni.

Jeśli dokumenty nie zostaną poprawione lub uzupełnione w wyznaczonym terminie, wniosek pozostanie bez rozpatrzenia